

Les identitats a la Catalunya contemporània

Jordi Casassas,
coordinador

GALERADA

HAN COLLABORAT EN AQUEST VOLUM

Jordi Casassas i Ymbert (coordinador)

Marta Rovira i Martínez

Montserrat Guibernau

Albert Balcells

Albert Ghanime

Jordi Roca i Vernet

Vicente Maestre

Jaume Carbonell i Guberna

Joan Palomas i Moncholí

Paquita Gómez

Manuel Pérez Nespereira

Teresa Abelló i Güell

Giovanni C. Cattini

Gemma Rubí i Casals

Xavier Foraster i Basagaña

David Cao i Costoya

Òscar Costa

Susanna Tavera i Garcia

Santiago Izquierdo i Ballester

Enric Pujol

Carles Santacana

Tomàs Suau i Mayol

Clara Carme Parramon

Raquel Zardoya i Iglesias

TAULA

Introducció, per Jordi Casassas i Ymbert, p. 9

La institucionalització de la identitat: el cas català i els seus reptes, per Marta Rovira i Martínez, p. 17

Què és la identitat nacional?,
per Montserrat Guibernau, p. 47

Els llocs de memòria, per Albert Balcells, p. 83

Els fonaments de la construcció del discurs identitari a la Catalunya contemporània, per Jordi Casassas, p. 115

Reflexions al voltant de la Guerra del Francès i la identitat catalana, per Albert Ghanime, p. 183

La identitat catalana en la construcció de la nació liberal espanyola durant el Trienni (1820-1823),
per Jordi Roca i Vernet, p. 201

Un aparador de la història: el cementiri Vell del Poblenou,
per Vicente Maestre, p. 239

El cant coral. De la consciència de classe a la identitat nacional,
per Jaume Carbonell i Guberna, p. 265

Víctor Balaguer i la toponímia identitària: la formació del primer nomenclàtor de l'Eixample de Barcelona,
per Joan Palomas i Moncholí, p. 293

Acadèmies, societats i col·legis professionals. La identitat nacional a la Catalunya de final del Vuit-cents,
per Paquita Gómez i Manuel Pérez Nespereira, p. 317

La identitat obrera en la historiografia: representacions i autorepresentacions del moviment anarquista català al segle XIX, per Teresa Abelló i Güell, p. 343

*Entre la recerca de les essències i el patriotisme constitucional:
els historiadors de la restauració i la identitat catalana,*
per Giovanni C. Cattini, p. 371

*La construcció d'una identitat legitimadora:
les cambres d'indústria i comerç a principi del segle XX,*
per Gemma Rubí i Casals, p. 401

*Els sectors catalanistes de l'Església catalana
i la identitat nacional (1878-1916),*
per Xavier Foraster i Basagaña, p. 433

La identitat en temps de crisi. La ciutat de Vic a mitjan segle XIX,
per David Cao i Costoya, p. 459

*La contribució de l'economia a la construcció
de la moderna identitat catalana,* per Òscar Costa, p. 479

*Els orígens del discurs identitari de gènere a Catalunya
(1881-1917),* per Susanna Tavera i Garcia, p. 497

*L'esport i la construcció del discurs identitari català
(1870-1939),* per Santiago Izquierdo i Ballester, p. 529

L'exili: ruptura, continuïtat i renovació identitària,
per Enric Pujol, p. 565

*Catalanisme i antifranquisme. La reconstrucció
d'una nova identitat catalana democràtica (1939-1960),*
per Carles Santacana, p. 593

*Arquitectes a les acaballes del franquisme:
reconstructors d'identitats,* per Tomàs Suau i Mayol, p. 617

*La contribució de la immigració en la construcció identitària:
interpretacions i fets,* per Clara Carme Parramon, p. 635

*La commemoració de l'Onze de Setembre a través de la premsa de
Barcelona (1976-1982),* per Raquel Zardoya i Iglesias, p. 669

Catalunya és un cas particular d'una 'pàtria sense Estat' enmig de l'occident europeu, i en una posició geopolítica compromesa entre dos estats grans, forts i estables com són França i Espanya. Però, al mateix temps, es tracta d'un cas singular i representatiu perquè manté viva la consciència particular des del mateix origen de l'estructuració de l'Estat modern, al segle XVII, i l'ha mantinguda fins als nostres dies acompanyant totes les etapes de la transformació de l'Estat, de la conquesta liberal de tots els espais públics i de la construcció dels discursos nacionalistes amb vocació explícita nacionalitzadora de les masses.

Les identitats a la Catalunya contemporània intenta analitzar, des de diverses perspectives, per quina raó és tan intens el debat identitari nacional a Catalunya. L'objectiu és entendre les intensitats, els ritmes o els camps en què s'ha produït en la Catalunya contemporània la fixació d'uns trets identitaris col·lectius que han acabat contribuint a la fixació del que podríem denominar la moderna identitat nacional catalana.

9 788496 786257